

Værdikamp

Af: *Eva-Marie Møller*

'Salt' er det nærmeste man kommer en total-teaterforestilling for de store elever.

'Salt' er kropsligt, sanseligt og billedskabende teater hvor vi allerede i første scene bliver grebet af et malerisk tableau: I strid storm etablerer fiskere fra Harboøre et skib med reb og årer og under mågeskrig begiver de sig vuggende ud på havet – fra kajen råber den blinde Karen med angst i stemmen: "Far, du har glemt din madpakke".

Skibet kæntrer i stormen, alle drukner, også Karens far og hun bliver forældreløs. Den københavnske presse, her "Socialdemokraten" er straks på pletten i skikkelse af den unge grundtvigianske journalist, Frederik Brunbjerg: "De var ikke druknet, hvis der havde været en havn," er hans kommentar til den nationale katastrofe, hvor 26 fiskere druknede. Forestillingens akse afdækker journalistens kamp mod selvhad, gestaltet i en indremissionsk præst, der til begravelsen fordømmer de fiskere, der ikke var troende.

Smukt og scenografisk nytænkende ser vi videoprojektioner på det store tomme scenegulv, hvor publikum sidder på alle fire sider. Det er dias af tidens danske bygninger, skyggefulde bøgetræer, impressionistiske malerier blandt andet Krøyers berømte "Sommeraften på Skagen Sønderstrand." Vi er i slutningen af 1800 tallet.

Og netop som en kopi af en kvinde i det legendariske Krøyer maleri træder figuren Johanne Schimmelsen frem i en elegant hvid reformkjole med skinkeærmer. Hun er forlovet med den unge journalist, er selvstændig og en datidens feminist: "Når jeg får stemmeret....." siger hun og antyder at noget vil ændre sig.

Den unge "moderne" par vil redde den forældreløse Karen fra Indre Mission og kommer på den måde til at rive hende op med rode og trække hende væk fra hendes fattige forlovede Andreas. I storbyen bliver

hun klædt i moderigtigt hvidt, skal i Det Kongelige Teater og se Emma Gad, men hun længes efter Vesterhavets salt og storme og går til grunde.

"De vil ikke hjælpes, de vil ikke ind i civilisationen," lyder det fra den bedrevidende journalist Frederik, der søger videre i sin socialdemokratiske karriere.

Instruktør Lotte Faarup har sans for smukke tableauer og har et sikkert greb om forestillingens sus af tidens impressionisme. Vi forstår, at en ny tid er på vej, men at Danmark kæmper med selvhad og selvovertvurdering.

De seks skuespillere udgør et homogent ensemble, hvor samspillet sættes i højsædet uden at figurtegningen mister toner. Dog forstår man ikke helt hvorfor det unge "power-par" går hver til sit, selvom figurerne fremstår tydeligt. I tråd med forestillingens budskab har instruktøren lagt vægt på ensembles samlede udtryk, frem for den enkelte figur. Her viser Det Olske Orkester sin kropslige stærke fortællekraft.

Når jeg er begejstret for "Salt", så skyldes det først og fremmest, at forestillingen formår at præsentere aldersgruppen for en såkaldt værdikamp mellem storby og land, som også optog sindene for 120 år siden. "Salt" giver kampen ansigt og krop og publikum bliver grebet af den blinde Karens historie. Det er flot fortalt.

Som Sofia fra 9. klasse på Femmøller efterskole kommenterede: "Salt" handler om det at være menneske. Man skal ikke lade sig underkue".